

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček!

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)

Posudek vedoucí/ho práce Posudek oponenta/ky

Autor/ka práce

Příjmení a jméno: Zítka, Tomáš

Název práce: Algoritmizace sociálních sítí a její vliv na konzumaci online zpráv

Autor/ka posudku

Příjmení a jméno: Kasík, Pavel

Pracoviště: MAFRA

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.2	Technika práce	☐	☒	☐	☐	☐
1.3	Struktura práce	☐	☒	☐	☐	☐

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Autor si zvolil relativně nové – a tedy na zpracování obtížnější – téma, kterému se doposud v českém prostředí mnoho akademiků nevěnovalo. Z toho vyplývá i autorova snaha věnovat se podrobně teoretickému ukotvení, a to rozsahem, který je pro bakalářskou práci nadstandardní. Jelikož jde o druhý pokus, autor opravil nedostatky, které mu byly vyčítány v předchozí verzi.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení písmenem
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	A
2.2	Pochopení zpracované literatury a schopnost ji aplikovat	A
2.3	Zvládnutí zvolené techniky zpracování materiálu	A
2.4	Logičnost výkladu, podloženost závěrů	B

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Práce svým rozsahem i podrobným zpracováním literatury připomíná práci magisterskou, nikoli bakalářskou. Je evidentní, že autor neudělal jen dílčí změny, ale přistoupil k důkladnému a rozsáhlému přepracování celé práce. Vypořádal se tak s většinou důležitých připomínek, které měli vedoucí a oponent vůči předešlé verzi.

Přínosná je teoretická část práce, kde jsou shrnuté různé přístupy k uchopení gatekeepingu. Není triviální porovnávat činnost lidského editora a činnost počítačového algoritmu, ani analyzovat, jaké hodnoty se při tom uplatňují a jakým způsobem. Teoretická část se více zaměřila na detaily práce editora, zatímco praktická část se vztahovala výhradně ke konzumentům. Autor se v teoretické části pokoušel nic neopomenout, což místy vede k tomu, že se některá témata opakují a probírají z různých stran.

Kvalitativní výzkum autor popisuje pragmaticky a poctivě. Od začátku zdůrazňuje jeho limity a až úzkostně dává pozor, aby při rozhovorech byl jen omylem nepodsunul respondentům nějakou svou myšlenku. Je samozřejmé, že nelze z malého množství rozhovorů vyvozovat žádné obecné závěry. Přesto jsou autentické záznamy toho, jak lidé – především mladí uživatelé – uvažují o svých mediálních návycích a jak formulují své pohledy na ne zcela intuitivní aspekty personalizace News Feedu, užitečné a přínosné.

Při psaní má autor tendenci vysvětlovat populárně naučnou formou, která naštěstí nejde nad rámec toho, co unese akademický text. Je také zřejmé jeho nadšení, se kterým pro čtenáře – a pro sebe – objevuje, co je z mediálně-teoretického pohledu skutečně nového a důležitého na sociálních sítích a jak analýza News Feedu

odhaluje různé slabiny tradičního přístupu k analýze sociálních sítí typu Facebook. Hlavní myšlenka – personalizace zpráv – tak v některých částech teorie ustupuje jiným aspektům fungování Facebooku. Závěr práce dobře vyzdvihuje nejzajímavější postřehy z kvalitativní analýzy. Autor v závěru možná zbytečně rozebírá, jak by se Facebook, potažmo novináři a společnost, měli s problémy souvisejícími s News Feedem vypořádat. Jde o poněkud normativní vsuvku do jinak deskriptivní práce. Odkazy na užitečnou "klasickou" literaturu ale i z této vsuvky dělají potenciálně užitečný zdroj pro studenty, kteří budou na tuto práci případně navazovat.

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení písmenem
3.1	Struktura práce	B
3.2	Funkčnost a přiměřenost poznámkového aparátu a odkazů	A
3.3	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejaté bez udání zdroje, hodnotte písmenem F. Pokud v textu zjistíte přejaté pasáže vydávané neoprávněně autorem za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem bylo zahájeno disciplinární řízení.)	A
3.4	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotte písmenem F)	B
3.5	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava práce	A

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení podoby výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Téma práce je nejenom nové, ale i důležité pro další směřování oboru mediální analýzy. Autor v teoretické části ukotvuje – možná až příliš zodpovědně – jednotlivé termíny a aspekty problematiky šíření, vybírání a personalizace mediálních obsahů. Využívá k tomu odpovídající formy citace, a autor si dává pozor, aby každé tvrzení a teorie byla zdrojována a citována. Na bakalářskou práci je to nadstandardní výkon.

Teoretická část mohla být klidně kratší, některé kapitoly jsou nesmírně zajímavé, ale odpovídají na otázky, které s výzkumem povědomí o personalizaci souvisejí spíše okrajově (kapitoly "bias v News Feedu" nebo "mediální bias" jsou dobře zpracované, ale nikoli klíčové).

Text je oproti první verzi o poznání přehlednější. Citační norma je dodržena, poznámkový aparát užitečný a grafická úprava zvyšuje přehlednost textu. Občasné chyby (špatně skloňovaná slova, neobratné formulace) nemohou převážít nad dojmem celkově učeného a propracovaného textu.

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE/KY (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost zpracování tématu apod.)

Autor dobře vystihl, v čem spočívá novost a jedinečnost algoritmické personalizace zpráv. V teoretické části se věnuje tomu, jak tato algoritmizace vznikla a jak ji lze v rámci existujících a nových mediálně-teoretických metod studovat. V praktické se pak ptá uživatelů/čtenářů, jak tuto personalizaci vnímají a jak mění jejich konzumaci médií. Důležité téma bude jistě v budoucnu předmětem podrobného zkoumání, a tato práce pomůže studentům i dalším zájemcům s hledáním zajímavých zdrojů. Ještě důležitější pak je autentický záznam toho, jak lidé v roce 2019 vnímali personalizaci News Feedu. Vzhledem k tomu, že se toto povědomí rok od roku mění – a mění se i News Feed samotný, půjde snad i s odstupem času o zdroj zajímavých informací.

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT(KA) MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	Jak se podle vás může do algoritmického výběru promítnout fakt, že Facebook ustanovil nezávislou dozorčí radu (https://www.oversightboard.com/)?
5.2	Co by podle vás měl úplně každý uživatel Facebooku vědět o tom, jakým způsobem mu Facebook vybírá zprávy? Jakou jednou větou byste někomu vysvětlil, co News Feed při výběru dělá? Jakou metaforu byste použil, pokud byste to vysvětloval například žákům na střední škole?

6. ANTIPLAGIÁTORSKÁ KONTROLA TEXTU

Seznámil jsem se s výsledky antiplagiátorské kontroly URKUND.

Komentář pro případnou shodu nad 5%:

6.1	Systém URKUND hlásí vysokou shodu textu (61 %), což je logický důsledek toho, že jde o autorův druhý pokus. Shoda je nalezena právě s předchozí prací, kterou autor obhajoval v únoru 2020. B
-----	---

6. NAVRHOVANÉ CELKOVÉ HODNOCENÍ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

- A** výborně
B velmi dobře (nadprůměrný výkon, avšak s určitými chybami)
C dobře (celkově dobrý výkon s řadou výrazných chyb)
D uspokojivě (přijatelný výkon, ale se značnými nedostatky)
E dostatečně (výkon splňuje minimální požadavky)
F nedoporučuji k obhajobě

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Datum: 3.6.2020

Podpis:

Hotový posudek vytiskněte, podepište a odevzdejte ve dvou kopiích na sekretariát příslušné katedry. Posudek nahrajte do SISu ve formátu PDF nebo jej zašlete elektronicky na adresu sekretářky příslušné katedry, která jej do SISu nahraje v zastoupení. Nevkládejte do SISu naskenované posudky s podpisem. V SISu musí být posudek bez podpisu!